

Preporuke za činjenje dobra drugima (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

18. džumadel-uhra 1446. godine po Hidžri / 20. decembar 2024.

Hvala Allahu na svim blagodatima, Onome Koji daruje blagodati, Darežljivom i Plemenitom. On daje svoje blagodati kome On hoće, čineći ga ključem dobra i rukom pomoći Njegovim stvorenjima. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, jedinog, Koji nema sudruga, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik. Allah ga je opisao riječima: "Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udariti, jedva čeka da Pravim putem pođete, a prema vjernicima je blag i milostiv." (Et-Tevba, 128)

Preporučujem sebi i vama bogobožnost.

Jedan od aspekata poslaničke upute i blistavih smjernica, koje životu daju vrijednost, a muslimanu dostojanstvo i cilj, povezujući ga s njegovom zajednicom i čineći ga proaktivnim faktorom, jesu riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Najdraži ljudi Allahu jesu oni koji najviše koriste ljudima, a Allahu najdraža djela su: da obraduješ drugog muslimana, otkloniš od njega nevolju, podmiriš mu dug ili otkloniš glad od njega." (Taberani)

Ovaj hadis oblikuje kod muslimana ispravan pogled na ovaj svijet, stvorenja i život, unapređuje njegov stav i usmjerava ga u pravom smjeru. Vrijedi razmisliti o njegovom "slovu" i proniknuti u njegovo značenje, kako bi slast vjere prožimala "krvotok" pojedinaca i zajednice, posebno kada prevlada duh sebičnosti i individualizma, kad se samoljubivost poveća, osjećaji "zamrznu", veze oslabe, a musliman zapostavi svoje dužnosti prema ummetu, svojoj zemlji i svojoj ulozi u društvu.

Najveća nagrada koju musliman može dobiti jeste da bude najdraži Allahu, a najveća motivacija za one koji žure k Allahu i traže Njegovo zadovoljstvo jeste donositi osmijeh na lica, otklanjati nevolje, pružati pomoć potrebnima.

S ovakvim božanskim i poslaničkim uputama, islam uči svoje sljedbenike darežljivosti i čini svakoga od njih izvorom dobra. Ko slijedi ovaj put, njegov život će se unaprijediti, njegova širokogrudnost povećati i blagoslov će ga pratiti na svakom koraku. Dobročinstvo je ključ uspjeha i vrata prihvaćenosti na ovom i budućem svijetu. Sve što je potrebno onome ko želi biti koristan jeste iskrena namjera, oštroumnost i visoka ambicija u ljubavi prema dobru i njegovom prenošenju drugima. Nije mu potrebno bogatstvo ili imanje da bi se kvalificirao za ovu vrlinu.

Znajmo da sve što doprinosi poboljšanju života drugih, bilo dunjalučkog ili ahiretskog, spada u korisno djelovanje. Vrata korisnosti nisu ograničena na jedno polje niti na uski prostor.

Ako razmotrimo funkciju poslanstva, naći ćemo da je njegov cilj da bude od koristi stvorenjima, i da ih izvede iz tame širka u svjetlo islama.

Uistinu, poslanici i pobožni ljudi ostavili su iza sebe veličanstvene primjere životnih projekata, kojima su posvetili svoje živote. Svaki poslanik pozivao je svoj narod u tevhid – jednoću Allaha, postavljajući smjernice i svjetionike, kojima su se ljudi nakon njih rukovodili. Allahov poslanik Nuh, alejhis-selam, sagradio je lađu spasa za svoj narod, poslanik Ibrahim, alejhis-selam, ispunjavajući naredbu svoga Gospodara, podigao je Kabu, da bude kibla, pravac/simbol jednobojstva i ibadeta za naredne generacije. Naš poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio svoj ummet na jasnoj stazi, s koje može skrenuti samo onaj ko sam sebi propast želi, i u okviru nje uspostavio je savršen moralni sistem.

Kada se vratio iz pećine Hira, iznenađen i zbunjen zbog susreta s melekom koji mu je došao u pećinu, rekao je Hatidži, radijallahu anha: "Pobojao sam se za sebe." Ona mu odgovori: "Naprotiv, raduj se, jer, tako mi Allaha, nikada te Allah neće poniziti! Ti, doista, održavaš rodbinske veze, govoriš istinu, nosiš terete drugih, ukazuješ

gostoprimstvo i pomažeš u nevoljama.” Ovi postupci, uključujući dobročinstvo prema drugima, bili su zaštita za njega, Allahovom voljom, od poniženja, tuge i štete.

Imam Ahmed u djelu Ez-Zuhd kaže: “U jednoj mudrosti rečeno je: Dobro djelo uzdiže dobročinitelja, čak i ako padne, pronađe uporište.”

Ashabi su od svog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, naučili ovu lekciju i dobro je upamtili, te su pokazali najljepše primjere dobročinstva, koristeći svako svoju sposobnost i talente u “životnim projektima”, koji su ostavili trajne tragove u muslimanskoj zajednici. Nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, muslimanska zajednica suočila se s velikim izazovima, od kojih je najistaknutiji bio otpadništvo nekih plemena od islama. Ebu Bekr, radijallahu anhu, vratio je islamu njegovu veličinu i snagu, a njegovo vođstvo bilo je uzrok stabilnosti zajednice. Osman, radijallahu anhu, izvršio je jednu od kolektivnih obaveza, objedinio je Kur'an u jednu knjigu i naredio da se po jedan primjerak pošalje u tadašnje prijestolnice islama: Meku, Medinu, Kufu i Basru, čime je sačuvao Kur'an od gubljenja i osigurao jedinstveno uporište za Allahovu Knjigu, što je imalo veliki utjecaj koji traje do danas i do Sudnjeg dana.

Ashab Abdurrahman ibn Avf, jedan od bogatih ashaba i jedan od najdarežljivijih na Allahovom putu, čak se odrekao cijelog karavana punog hrane i zaliha kada je čuo za potrebu muslimana, i stavio je svoje bogatstvo na raspolaganje ljudima, kako bi ublažio njihove patnje.

Ashab Musab ibn Umejr, kojeg je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao u Medinu prije hidžre kako bi podučavao njene stanovnike islamu, dao je veliki doprinos na polju misionarstva i podučavanja. Enes ibn Malik, radijallahu anhu, koji je služio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, deset godina, posvetio je svoj život podučavanju novih generacija muslimana onome što je naučio od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, čime je dao veliki doprinos u prenošenju sire – Poslanikove biografije i događaja iz Poslanikovog života.

Korist za zajednicu dolazi u raznim oblicima, bilo širenjem islama i njegovih plemenitih vrijednosti, pružanjem pomoći ugroženima i siromašnima, izgradnjom džamija, podrškom hafizima Kur'ana i dobrotvornim institucijama, pa do koristi za domovinu kroz doprinos izgradnji njenih institucija, rad na njenom napretku, podizanje njenog ugleda i sudjelovanje u njenom razvoju, stabilnosti i jačanju njenog jedinstva.

Neki ljudi učinili su svoj život "projektom" koji donosi dobrobit ljudima, postavljajući pred sebe, kao cilj, prevazilaženje granica vremena i prostora, te postaju uzrokom dobrobiti za naredne generacije, čak i nakon što napuste ovaj svijet. To su ljudi visokih ambicija i uzvišenih ciljeva, koji posvećuju svoj život jednom velikom projektu i plemenitom cilju, koji ispunjava njihov život i živote ljudi nakon njih, donoseći im tako veliku korist. Oni uvijek teže unapređenju svoje zajednice kroz uslugu koju pružaju na polju nauke, ekonomije, zdravstva ili bilo kojeg drugog polja dobra, volonterizma i razvoja. "Projekt života", čak i ako je mali, postaje veliki s iskrenom namjerom. Ovaj projekt je misija koju njen nosilac obavlja čitavog života, radi za nju u svakom trenutku svog života, ulaže svoj trud, vrijeme i imetak da bi njegov utjecaj bio dugotrajan nakon njegove smrti, a njegova korist i nagrada neprestano rasle na vagi njegovih dobrih djela. Onaj ko ima iskrenu namjeru i cilj mu je zadovoljstvo njegovog Gospodara, postići će svoj cilj i Allah će blagosloviti njegov trud.

Životni projekat može trajati godinama dok ne donese plodove, ali osobe visokih ambicija ne pokolebaju prepreke niti ih obeshrabri neuspjeh. Oni uče i idu naprijed, držeći se Allahovih riječi: "I strpljiv budi! Allah doista neće uskratiti nagradu onima koji dobra djela čine." (Hud, 115)

Strpljenje je gorivo koje drži "plamen" djelovanja upaljenim i daje vlasniku sposobnost trajanja i postojanosti, a najdraža djela Allahu su ona koja su trajna, makar bila i mala.

U našem savremenom životu vidimo da razliku u životima ljudi prave oni koji su stvorili trajne projekte. Neki su osnovali škole i univerzitete, neki su izgradili bolnice,

neki su doprinijeli razvoju nauke i znanja, a neki su radili na širenju znanja i usađivanju vrijednosti i pozivanja Allahu. Historija je zabilježila njihova imena, a Gospodar je sačuvao njihovu nagradu, ne zato što su tražili ličnu slavu, već zato što su izabrali da koriste ljudima i unapređuju svoju zajednicu i domovinu. To je ono što održava djela čovjeka trajnim čak i nakon njegove smrti, kao što je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Kada čovjek umre, prekidaju se njegova djela osim u tri slučaja: ako je iza sebe ostavio trajnu sadaku, znanje

U ovom vremenu, kada se događaji brzo smjenjuju i interesi se prepliću, shvatamo koliko nam je potrebno da obnovimo ove uzvišene koncepte za razvoj zajednice, pokrećemo inicijative koje podižu domovinu, i jačamo snagu ummeta. Današnjem ummetu potrebni su svi korisni naponi i svaki projekat koji donosi dobro budućim generacijama. Allah, džellešanuhu, rekao je: "A dobro koje za sebe unaprijed osigurate naći ćete kod Allaha još većim i dobit ćete još veću nagradu. I molite Allaha da vam oprost, jer Allah prašta i milostiv je." (El-Muzzemmil, 20)

O vjernici, donosite salavate na Vjerovjesnika pravog puta, to vam je Allahova naredba u Njegovoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

